

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

REGIMUL CONTRAVENȚIILOR
ÎN FRANȚA, GERMANIA, ITALIA ȘI ELVEȚIA

IUNIE 2019

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru, consilier

Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

** Pentru prezentul studiu documentar au fost consultate și lucrările **Contractul individual de muncă în state membre UE** respectiv **Reglementări privind insolvența***

persoanelor fizice în state membre UE elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă.

ABSTRACT

Prezentul studiu cu caracter documentar relevă date privind *regimul contravențiilor* în state membre ale Uniunii Europene – **Franța, Germania, Italia** și non-membre UE - **Elveția**.

În urma evoluțiilor sistemelor legislative din statele membre UE, influențate de armonizarea legislației europene prin luarea în considerare a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, există 3 sisteme cu privire la procedura aplicabilă contravențiilor: - primul sistem, specific Franței, este caracterizat de faptul că angajarea răspunderii contravenționale are loc în condițiile reglementate de procedura penală. Chiar și în această situație, acest sistem cunoaște o procedură specifică de aplicare a sancțiunilor rutiere. Al doilea sistem, adoptat de o parte din statele din estul Europei, presupune existența unor proceduri contravenționale, care se aplică doar în cazul aplicării sancțiunilor de acest tip.

Al treilea sistem este o combinație a primelor două, astfel că unele contravenții sunt reglementate de Codul Penal, iar sancționarea lor se face conform procedurii penale, iar alte contravenții sunt constatate și sancționate după o procedură specială, care se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă.

În **Franța**, amenda este sancțiunea principală aplicată infracțiunilor care se subscriu domeniului contravențiilor. Quantumul amenzii este diferențiat pe **5 clase de gravitate ale** contravenției.

În **Germania**, contravențiile sunt reglementate de *Legea privind contravențiile*¹ (1968), cu modificările și completările ulterioare iar instanțele/autoritățile administrative sunt cele care aplică sancțiunile contravenționale.

În **Italia** există 2 tipuri de contravenții: *contravențiile prevăzute în legislația penală* (Codul penal și legi penale speciale), care sunt supuse procedurii penale și *contravențiile depenalizate* care sunt sancționate după o procedură specială cuprinsă în *Legea nr. 689/1981*, cu modificările ulterioare.

De asemenea, în **Elveția**, *art.103 C.pen* prevede: – **contravențiile** sunt sancționate cu amendă iar instanțele judecătorești federale ori cantonale pot delega unele atribuții în materie contravențională către autoritățile administrative.

¹ <https://criminal-law-germany.lawyer/administrative-offences/>

În prezent, tendința în materie de contravenții este aceea de *depenalizare*, fiind acceptată și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

C U P R I N S

1. CONSIDERAȚII GENERALE	5
2. ASPECTE DE DREPT COMPARAT	6
FRANȚA	6
GERMANIA	12
ITALIA	14
ELVEȚIA	20
BIBLIOGRAFIE	26

1. CONSIDERAȚII GENERALE

În diferite sisteme de drept, reglementarea contravențiilor a aparținut fie dreptului penal, fie a constituit o subramură a dreptului administrativ până în secolul XIX, când, drept urmare a influenței legislației franceze, contravențiile au fost incluse în codurile penale ale statelor europene, fie potrivit clasificării tripartite: crime, delictes și contravenții, fie potrivit clasificării bipartite: delictes și contravenții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat diferențierea dintre *contravenții* și *infrațiuni*, pornind în primul rând de la calificarea lor ca „fapte penale”, ce urmează o procedură specifică prin care se realizează tragerea la răspundere a persoanei care comite o contravenție.

Potrivit interpretării Curții, pentru ca o faptă să aparțină materiei penale trebuie avute în vedere 3 criterii:

- calificarea faptei potrivit dreptului național;
- natura faptei incriminate;
- natura și gravitatea sancțiunii.²

Aceste criterii nu trebuie neapărat a se aplica cumulativ, fiind suficient ca fapta să fie una penală din punct de vedere al Convenției ori să fi expus făptuitorul la o sancțiune care prin natura și gravitatea sa aparține sferei penale, astfel încât, chiar dacă fapta este reglementată în dreptul intern drept contravenție³, ea poate fi calificată ca aparținând materiei penale⁴ datorită naturii sale juridice și sancțiunii aplicate, neputându-se recunoaște unui stat posibilitatea de a sustrage anumite fapte aplicării prevederilor articolului 6 al Convenției.

Astfel, în virtutea dreptului de acces la justiție, garantat de art. 6⁵ paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, împotriva măsurilor dispuse de către organele administrative în materie contravențională se poate formula plângere la instanțele judecătorești.

Procedura prin care este angajată răspunderea contravențională a unei persoane prezintă particularități semnificative de la un sistem juridic la altul, astfel încât, sancționarea contravenției este făcută în anumite state după regulile procedurii penale,

² Pentru detalii referitoare la aplicarea acestor criterii în jurisprudența Curții, a se vedea Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și Explicații, vol I, Ed. C.H.Beck, București, 2007.

³ rtsa.ro/rtsa/index.php/rtsa/article/download/79/75

⁴ CEDO, Hotărârea *Lutz împotriva Germaniei* din 23 august 1987, par. 55, www.echr.coe.int.

⁵ <https://avestis.ro/plangerea-contravenționala-respectarea-principiului-prezumției-de-nevinovatie/>

în timp ce în alte state sancționarea acestora este reglementată printr-o procedură specială.

De asemenea, întâlnim și sisteme de drept în cadrul cărora unor contravenții le sunt aplicate dispozițiile procesual penale, în timp ce majoritatea contravențiilor sunt sancționate după o procedură extrapenală, ce ține, de cele mai multe ori, de dreptul administrativ.

În ultima vreme, tendința în materie de contravenții este aceea de *depenalizare*, fiind acceptată și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. S-a considerat, astfel, că datorită numărului mare de infracțiuni ușoare, un stat contractant are libertatea de a găsi rațiuni suficient de puternice pentru a introduce un sistem prin care organele de jurisdicție să fie degrevate de obligația de a sancționa asemenea fapte.

În urma modificărilor legislative realizate în a doua jumătate a secolului trecut întâlnim practic 3 sisteme privind regimul aplicabil contravențiilor.

Primul sistem este caracterizat de faptul că angajarea răspunderii contravenționale are loc întotdeauna în condițiile reglementate de procedura penală, exemplificat de Franța.

Al doilea sistem, adoptat de statele din estul Europei, presupune ca procedura contravențională să fie reglementată prin coduri contravenționale⁶ sau prin legi cadru, procedura de tragere la răspundere a persoanei care comite o contravenție, fiind o procedură extrapenală.

Al treilea sistem reprezintă un mix între primele două. Astfel, unele contravenții sunt reglementate de Codul Penal, iar sancționarea contravențiilor se face conform procedurii penale, iar alte contravenții sunt constatate și sancționate după o procedură specială, care se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă. Acest sistem se aplică în Italia.

Caracteristic tuturor procedurilor de punere în executare a unei sancțiuni în materia contravențiilor este faptul că notificarea unei sancțiuni comunicată de o autoritate competentă împotriva căreia nu este exercitată o cale de atac, devine executorie.

2. ASPECTE DE DREPT COMPARAT

FRANȚA

Regimul juridic al contravențiilor este sub incidența legii penale, fiind prevăzut de Codul penal și Codul de Procedură penală.

⁶ Ungaria- Codul Contravențional adoptat prin Legea LXIX/1999.

Astfel, **art. 111-1** din **Codul penal**⁷ prevede că infracțiunile penale sunt clasificate, în funcție de gravitatea lor, în crime, delictе și *contravenții*. Potrivit codului penal în vigoare⁸, **art.131-13**⁹, **contravențiile** sunt infracțiuni sancționate prin lege cu amendă care nu poate depăși 3000 euro. De altfel, în Franța, amenda este sancțiunea principală aplicată infracțiunilor care se subscriu domeniului contravențiilor și nu poate fi cumulată cu aplicarea unor sancțiuni complementare, cum ar fi pedeapsa restrângerii sau privării de unele drepturi (*art. 131-15 Cod penal*).

Cuantumul amenzii este diferențiat pe **5 clase de gravitate ale contravenției**¹⁰.

Spre deosebire de crime sau delictе ale căror regimuri juridice sunt reglementate prin lege, partea specială a contravențiilor este reglementată prin alte tipuri de acte normative (Decret al Consiliului de Stat). Astfel, Codul Penal francez, care cuprinde partea generală și partea de reglementare, face referire la diferitele tipuri de contravenții în partea a II-a a codului.

Procedura de constatare a contravenției

Constatarea contravențiilor este supusă regimului juridic de drept comun reglementat de **art.429**¹¹, **art.430**¹² și **art.537 din Codul de procedură penală**.

Conform **art.429 C.pr.pen**: *Orice proces verbal sau raport are valoare probantă dacă sunt respectate condițiile de formă, dacă agentul a acționat în exercitarea funcției și a raportat într-un domeniu aflat în competența sa asupra ceea ce a văzut, a auzit sau a constatat personal.*

De asemenea, **art.430 C.pr.pen** arată că: *Cu excepția cazului în care legea dispune altfel, procesele verbale și rapoartele de constatare a delictelor/contravențiilor au valoare de informații simple.*

⁷https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=4130CA1DA585B2AA1CF758AFE6A7DEFE.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417175&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190612

⁸https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=4130CA1DA585B2AA1CF758AFE6A7DEFE.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417177&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190612

⁹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=4130CA1DA585B2AA1CF758AFE6A7DEFE.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417259&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190612

¹⁰ Art. 131-13 Cod penal

¹¹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?cidTexte=LEGITEXT000006071154&idArticle=LEGIARTI000006576551&dateTexte=20190620&categorieLien=id#LEGIARTI000006576551

¹²https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006576554&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190620

Tot în acest sens, **art.537 C.pr.pen**¹³ menționează: *Contravențiunile se dovedesc fie prin procese-verbale sau rapoarte, fie prin martori, în lipsa rapoartelor și a proceselor-verbale, sau cu ajutorul acestora. Cu excepția cazurilor în care legea dispune altfel, procesele verbale sau rapoartele întocmite de ofițerii și agenții poliției judiciare și agenții adjuncți ai poliției judiciare sau funcționarii sau agenții cu anumite funcții în cadrul poliției judiciare cărora legea le-a oferit competența de a constata contravențiunile, servesc drept dovadă până la proba contrară. Proba contrară nu poate fi făcută decât în scris sau de către martori.*

Potrivit **art. 78-6 Cod de procedură penală**¹⁴, agenții adjuncți de poliție judiciară (menționați la art.21 Cpr.pen) sunt abilitați să facă cunoscută identitatea contravenientului în vederea întocmirii proceselor verbale referitoare la încălcarea hotărârilor autorităților locale, prevederilor codului rutier sau la contravențiunile pe care le pot constata în virtutea unei prevederi legislative exprese.

În cazul în care contravenientul refuză sau este în imposibilitatea să se legitimeze, agentul de poliție judiciară informează imediat ofițerul de poliție judiciară al poliției naționale sau jandarmeriei naționale (unitatea competentă teritorial). Acesta poate ordona imediat aducerea contravenientului la instituția competentă. În lipsa acestui ordin, agentul de poliție judiciară nu poate reține contravenientul.

Potrivit **art. 20 C.pr.pen**, agenții de poliție judiciară¹⁵ sunt:

- jandarmii care nu au calitate de ofițeri de poliție judiciară;
- funcționarii titulari ai unităților descentralizate ale poliției naționale, care nu au calitatea de ofițeri de poliție judiciară, în anumite condiții;
- funcționari ai poliției cu o anumită vechime stabilită conform legii, cu aptitudinile prevăzute de lege, calificarea legală și care au promovat un examen organizat potrivit prevederilor menționate prin Decret de stat.

Aceștia pot fi secondai, în exercitarea funcției lor, de ofițeri de poliție judiciară.

Agenții de poliție judiciară pot constata contravențiunile și pot întocmi **proces-verbal de constatare** (art.20 C.pr.pen) și, de asemenea, pot primi declarațiile care le

¹³https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006576893&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190620

¹⁴https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=9E841DAB93631EABA256A30016D88C89.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000034114850&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

¹⁵https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000006167413&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

sunt date de toate persoanele care pot furniza indicii, probe sau informații asupra autorilor și complicilor infracțiunilor. De asemenea, agenții de poliție judiciară nu au competența să stabilească măsurile de punere sub supraveghere.

Potrivit **art.19** al Codului de Procedură Penală, **ofițerii de poliție judiciară** sunt obligați să informeze fără întârziere procurorul în legătură cu contravențiile care le sunt cunoscute. Ofițerul de poliție trebuie să predea procurorului originalul și o copie certificată după procesul verbal pe care l-a întocmit, împreună cu toate documentele și actele care au legătură cu cazul.

Secțiunea a II-a a Codului de procedură penală, „*Dispoziții aplicabile unor infracțiuni în materia serviciilor publice de transport terestru*” reglementează calitatea persoanelor care pot fi agenți constatatori în domeniul contravențiilor săvârșite privind transportul public feroviar și transportul public de persoane, încadrate în primele patru clase de gravitate (art.529-3). Aceștia pot fi agenți abilitați ai serviciilor de exploatare în domeniul transporturilor (prin derogare de la art. 521 Cod proc pen).

Modalitati de încheiere a procesului-verbal pentru contravenții

Conform **art.19 Cod procedură penală**¹⁶, procesul verbal trebuie să conțină menționată calitatea de ofițer de poliție judiciară a celui care redactează procesul verbal.

Legislația franceză nu menționează explicit obligația motivării ordonanței de impunere a sancțiunii, dar aceasta prevede, prin **art. 526 C.pr,pen**¹⁷, obligația judecătorului de a menționa în ordonanță: numele, prenumele, data și locul nașterii, domiciliul contravenientului, încadrarea juridică, data și locul săvârșirii contravenției, menționarea textelor de lege aplicabile și, în caz de condamnare, cuantumul amenzii și durata restricțiilor impuse prin ordonanță.

Procedura de contestare și executarea sancțiunilor contravenționale

Potrivit Codului Penal, contravențiile din clasa a 5-a de gravitate sunt de competența Tribunalului de Poliție, cele din celelalte clase de gravitate fiind de competența jurisdicției de proximitate (**art.521 Cod Procedură penală**).¹⁸

¹⁶https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=9E841DAB93631EABA256A30016D88C89.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000032655638&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

¹⁷<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?idSectionTA=LEGISCTA000006151902&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612>

¹⁸https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000024966287&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

Contravențiile din domeniul rutier au regim special nefiind sancționate prin amendă penală și nu sunt de competența Tribunalului de Poliție. Acestea intră în competența judecătorului administrativ.

Potrivit art.122-8 al Codului Penal, minorii care au capacitate de discernământ răspund penal pentru contravențiile săvârșite în condițiile stabilite de acte normative care reglementează totodată și măsurile de protejare, asistență, supraveghere și educare a contravenientului.

Art. 131-14 Cod penal¹⁹ prevede că pentru oricare din contravențiile încadrate în gradul 5 de gravitate pot fi aplicate una sau mai multe pedepse privative sau restrictive de drepturi. Aceste pedepse nu se cumulează cu amenda, neputând fi aplicate concomitent.

Contravențiile care se subscriu primelor patru grade de gravitate sunt pasibile de sancțiunea amenzii forfetare. Aceasta poate fi plătită pe loc agentului care constată comiterea contravenției, acesta fiind și persoana abilitată să comunice cuantumul acesteia sau, în termen de 45 de zile de la constatarea contravenției sau de la primirea procesului verbal de constatare (art.529-1, art. 529-9 C.pen).

O contravenție săvârșită în materia transporturilor, reglementată în secțiunea a II-a a Codului (art. 529-4 C.pen), poate fi sancționată prin plata unei sume stabilite de către agentul constator, sumă care se achită:

- direct agentului constator;
- în termen de două luni de la constatarea contravenției, după ce se trimite contravenientului „propunerea de tranzacție”.

Agentul constator este abilitat să solicite contravenientului datele sale de identitate și adresa acestuia. În cazul în care contravenientul refuză să răspundă solicitărilor agentului, acesta poate să ceară asistența unui ofițer sau agent de poliție judiciară al Poliției naționale sau Jandarmeriei naționale competentă teritorial, persoane care sunt abilitate prin lege să procedeze la verificarea identității contravenientului.

Dacă în continuare contravenientul refuză să răspundă solicitării privind datele sale de identitate, sau furnizează date inexacte, după autorizarea procurorului sau a judecătorului de instrucție, persoana în cauză este amprentată și fotografiată.

¹⁹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417261&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190620

Art.78-3 Cod proc. pen.²⁰ este aplicabil, în sensul în care ofițerul sau agentul de poliție judiciară este obligat să întocmească un proces verbal în care va menționa motivele care au justificat controlul, precum și toate acțiunile care au fost parcurse în legătură cu contravenientul (reținerea, amprentarea, fotografierea etc). Acest proces verbal trebuie să conțină menționate ziua și ora la care persoana în cauză a fost adusă pentru control, precum și ziua și ora la care acest control a fost încheiat. Înscrisul trebuie semnat de contravenient, iar în cazul refuzului, procesul verbal va menționa acest lucru, alături de motivele refuzului. Procesul verbal se trimite procurorului, care va dispune măsuri specifice.

Procedura executării judiciare propriu zise începe prin citare directă, prezentarea voluntară a părților sau printr-o ordonanță emisă de judecătorul de instrucție. În funcție de gradul contravenției, competența în materie contencioasă este a tribunalului de poliție sau a jurisdicției de proximitate.

În Franța există 3 proceduri diferite pentru judecarea unei persoane care a săvârșit o contravenție: *procedura ordinară*, *procedura simplificată* și *amenda forfetară*. Cea mai utilizată este procedura simplificată, aplicată pentru toate contravențiile, inclusiv recidiva, dar instituția care poate stabili aplicarea acestei proceduri în locul procedurii ordinare este ministerul public.

Numai contravențiile din domeniul rutier și cele încadrate în clasa a 5-a de gravitate săvârșite de minori nu se supun acestei proceduri.

Caracteristic acesteia îi este faptul că lipsește procedura prealabilă. Prin urmare, nu mai este necesară audierea contravenientului de către judecătorul tribunalului de poliție sau cel al jurisdicției de proximitate, acesta putând emite ordonanța penală fără această audiere. De asemenea, legiuitorul a prevăzut, de asemenea, posibilitatea că, în cazul în care contravenția a fost constatată de un agent de poliție, nu mai este necesară audierea contravenientului. În cazul în care judecătorul estimează că este necesară dezbaterea în contradictoriu, el poate continua procedura în forma ordinară (**art.525 Cpr.pen**).

Ministerul public poate exercita o cale de atac împotriva acestei ordonanțe, în termen de 10 zile de la pronunțare, printr-o contestație depusă în acest sens la grefa tribunalului competent. În cazul în care, în acest termen Ministerul public nu exercită acest drept de opoziție prevăzut de lege, tribunalul notifică hotărârea instanței persoanei care a comis contravenția, prin scrisoare recomandată, la care se anexează și confirmarea de primire.

²⁰https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?sessionId=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006575175&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

Art.528-1 Cod procedură penală²¹ prevede că ordonanța penală prin care se stabilesc sancțiuni pentru comiterea infracțiunii, împotriva căreia contravenientul sau Ministerul public nu au exercitat o cale de atac, are putere de lucru judecat, cu excepția acțiunii civile în repararea prejudiciului cauzat prin comiterea contravenției la care are dreptul numai persoana prejudiciată.

Procedura de judecată a contestației este reglementată de **art.534-543 din Codul de procedură penală**.²² Contravențiile sunt dovedite fie cu procese-verbale, rapoarte, fie cu martori (în lipsa rapoartelor/proceselor verbale). De la această procedură există și excepții: în cazul anumitor contravenții emiterea unei ordonanțe penale nu este necesară, contravenientul fiind sancționat cu o amendă care poate fi achitată direct agentului constatator. În felul acesta, se oferă posibilitatea persoanelor care săvârșesc fapte antisociale având o pericolozitate redusă să evite angajarea răspunderii juridice, prin plata voluntară, într-un anumit termen, a unei sume de bani.

Jurisdicția de proximitate este instanța care are în competență judecarea persoanelor care au comis contravenții încadrate potrivit Codului penal în primele patru grade de gravitate, cu excepția celor care, prin legi speciale emise de Consiliul de Stat sunt de competența Tribunalului de poliție. Procedura aplicabilă este similară celei aplicabile în fața Tribunalului de poliție.

GERMANIA

Contravențiile sunt reglementate de *Legea privind contravențiile*²³ (1968), cu modificările și completările ulterioare. Această lege cuprinde un număr mare de contravenții, care au fost preluate din Codul penal. Aceste modificări au condus la schimbarea autorităților care sancționează contravențiile, în speță, Tribunalul penal a fost înlocuit de instanțele administrative. Astfel, în prezent, majoritatea agențiilor de reglementare germane, cu atribuții în diferite domenii de activitate, au competențe în sancționarea contravențiilor.

Acest sistem stabilește o serie de reglementări clare pentru pedepsirea încălcărilor legii, făcând o distincție netă între infracțiuni, care nu pot fi sancționate doar cu amendă și contravențiile care nu au un caracter grav, fapt ce nu implică aplicarea

²¹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tp_lgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000006151902&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

²²https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000024970684&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190620

²³ <https://criminal-law-germany.lawyer/administrative-offences/>

Codului penal. Cu toate acestea, sistemul german folosește încă sistemul Tribunalului penal pentru procedura apelului formulată împotriva contravențiilor.

Procedura de constatare a contravenției

În **Germania**, autoritatea administrativă care are în competență sancționarea contravențiilor se stabilește de Ministerul de Justiție, Autoritatea executivă a landului, Ministerul federal competent sau Guvern.

Încadrarea juridică a unei fapte se poate face în mai multe categorii: contravenții ușoare, grave și infracțiuni, ultimele două fiind sancționate conform prevederilor Codului penal²⁴.

Pentru contravenții minore²⁵ amenda este cuprinsă între 5 și 100 de euro, existând diferențierea juridică dintre contravențiile comise intenționat și cele din neglijență.

Intenția se pedepsește cu jumătate din cuantumul amenzii pentru fapta săvârșită. Persoanele care nu pot plăti amenda din motive sociale, pot beneficia de reeșalonări sau de o perioadă de grație, care este stabilită de instanță.

Materialele, sumele de bani sau alte obiecte folosite pentru comiterea unei contravenții se confiscă. Acest lucru poate fi dispus în cadrul cercetărilor, la solicitarea instituției prejudiciate, dar obiectele nu pot fi valorificate, ci sunt păstrate până la finalizarea acțiunii de cercetare.

²⁴ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/criminal_code_germany_en_1.pdf

²⁵ Infracțiunile rutiere minore, precum depășirea vitezei, sunt urmărite de organul administrativ. Acestea nu reprezintă infracțiuni, ci contravenții. Însă abaterile rutiere foarte grave, în special acelea prin care sunt puse în pericol sau accidentate alte persoane, constituie, de obicei, infracțiuni.

Anchetele privind infracțiunile rutiere minore sunt desfășurate de către organul administrativ competent. În timpul procedurii, se va prezenta în scris propriul punctul de vedere cu privire la elementele factuale. În cazul abaterilor neînsemnate (de exemplu, parcare ilegală) se acordă inițial un avertisment și se propune plata unei amenzi cu titlu de avertisment, care poate atinge 35 EUR. Dacă este achitată cazul este clasat; dacă nu se plătește și organul administrativ consideră vinovăția contravenientului, se poate emite un aviz de plată prin care se aplică o sancțiune sub forma plății unei amenzi. În cadrul procedurii de stabilire a unei amenzi poate fi aplicată și o interdicție de a conduce. Valoarea amenzii și durata interdicției de a conduce sunt stabilite într-o [listă a amenzilor](#).

În cazul contestării amenzii, procedura va fi transferată instanței judecătorești prin intermediul procurorului. În această situație, ar trebui să aibă loc, în principiu, un proces. Cu toate acestea, în absența unei opoziții din partea contravenientului și a procurorului, instanța poate pronunța o hotărâre sub forma unei ordonanțe, atunci când consideră că este necesară o audiere publică. Această hotărâre sau ordonanța emisă în cadrul unei asemenea proceduri poate fi contestată, urmând ca tribunalul regional superior să se pronunțe în cauză. Această cale de atac este însă admisă cu anumite limitări, de exemplu, dacă s-a aplicat o amendă cu o valoare mai mare de 250 EUR sau dacă acest caz servește la dezvoltarea și clarificarea jurisprudenței în domeniu.

Modalitati de încheiere a procesului-verbal pentru contravenții

În **Germania**, potrivit prevederilor legale, în toate landurile germane, **procesul-verbal** conține în mod obligatoriu următoarele elemente:

- data, locul, fapta și încadrarea sa juridică;
- numele autorității și al ofițerului însărcinat cu aplicarea legii, al celorlalte persoane prezente la constatare;
- semnătura persoanei care întocmește procesul-verbal și a contravenientului.

Procedura de contestare și executarea sancțiunilor contravenționale

Sancțiunile aplicate, potrivit prevederilor legii, pentru contravențiile ușoare sunt exclusiv amenzi administrative. O persoană juridică nu poate fi amendată, sancțiunea fiind aplicată unei persoane fizice, identificată ca fiind autorul contravenției. Cu toate acestea, pentru persoanele juridice și alte structuri legal constituite, cuantumul amenzilor este de până la 1.000.000 de euro pentru contravenții intenționate și până la 500.000 de euro pentru contravenții din neglijență.

După ce autoritatea de reglementare a emis ordonanța de sancțiune a faptei, contravenientul poate contesta actul respectiv. Autoritatea de reglementare dispune reverificarea dosarului și dacă nu modifică sancțiunea inițială, acesta este înaintat primei instanțe, care este instanța administrativă.²⁶ Aceasta este competentă să stabilească cuantumul amenzii în situațiile în care procesul-verbal întocmit de autoritatea de reglementare este contestat. Procedura de judecată ulterioară este reglementată potrivit legislației landurilor.

În general, apelul împotriva deciziilor Curții administrative se judecă potrivit Codului penal și este de competența Curților de apel, în complet format din 3 judecători.

ITALIA

În **Italia**, până în anul 1981, toate contravențiile erau considerate fapte penale, reprezentând al doilea grad al ilicitului penal, după delict²⁷. Criteriul de diferențiere al contravențiilor de delikte îl constituie natura juridică a pedepsei și nu natura juridică a faptei. În prezent, pentru contravenții grave se poate aplica

²⁶ https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-de-en.do?member=1

²⁷ Codul penal din 1930 a menținut sistemul bipartit delikte – contravenții, introdus de Codul penal italian din anul 1889.

pedeapsa închisorii de la 5 zile la 3 ani sau amendă (maxim 250.000 euro), iar pentru contravențiile ușoare se poate aplica pedeapsa amenzii.

Potrivit prevederilor **Legii nr.689/1981**²⁸, cu modificările ulterioare, majoritatea contravențiilor prevăzute în Codul penal au fost *depenalizate*, această lege cuprinzând și reglementarea procedurii de constatare și sancționare a acestor fapte.

Practic, în Italia există 2 tipuri de contravenții: *contravențiile prevăzute în legislația penală* (Codul penal și legi penale speciale), care sunt supuse procedurii penale și *contravențiile depenalizate* care sunt sancționate după o procedură specială cuprinsă în Legea nr. 689/1981, cu modificările ulterioare.²⁹

Procedura de constatare a contravenției

În **Italia**, autoritățile abilitate cu constatarea și sancționarea contravențiilor din domeniul lor specific își desfășoară activitatea în baza unor proceduri stabilite prin lege.

Procedura de sancționare se declanșează din oficiu dacă pe perioada de îndeplinire a atribuțiilor, ofițerii autorității semnalează fapte de natură a aduce atingere unor prevederi legale din domeniul lor de activitate sau primesc un raport în acest sens din partea unui terț.

În prima situație se declanșează cercetările preliminare asupra faptei comise, în cel de-al doilea caz, raportul este trimis unui departament de control și analiză din cadrul autorității. Directorul acestui departament decide dacă faptele prezentate în raport sunt reale sau nu și, în caz afirmativ, întocmește un raport pe care îl înaintează departamentului de litigii al autorității pentru începerea cercetărilor. Acesta ordonă declanșarea procedurii de sancționare prin întocmirea actului de notificare (proces-verbal). Activitatea de investigare se finalizează printr-un document ce conține rapoarte ale experților și/sau martorilor. Acest document trebuie să cuprindă:

- faptele și circumstanțele ce trebuie clarificate pentru finalizarea cercetării;
- scopul cercetărilor;
- termenul de finalizare;
- procedura de obținere a informațiilor necesare;

²⁸https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaArticolo?art.progressivo=0&art.idArticolo=4&art.versione=1&art.codiceRedazionale=14G00182&art.dataPubblicazioneGazzetta=2014-11-21&art.idGruppo=1&art.idSottoArticolo=10&art.idSottoArticolo=1&art.flagTipoArticolo=0

²⁹ Legea nr. 689/1981 care a stabilit un cadru al sancțiunilor administrative atât la nivel substanțial cât și procedural și Ordinul Guvernului din 19 decembrie 1983 care a oferit ca și criterii de distincție pentru aplicarea sancțiunilor penale sau administrative unele principii: principiul proporționalității – conform căruia aplicarea sancțiunilor penale trebuie limitată la conduite care aduc grave atingeri intereselor celor mai importante ale societății – și principiul subsidiarității – conform căruia sancțiunile penale trebuie aplicate numai când nu există instrumente alternative care să beneficieze de eficiență echivalentă.

- sancțiunile aplicabile, inclusiv plata amenzii în cuantum redus, dacă este plătită într-un anumit termen.

Contravenientul dispune de o perioadă de 30 de zile pentru întocmirea unor documente care să-i probeze nevinovăția (expertize, cercetări, investigații etc). Audierile persoanelor implicate pot avea loc în termen de 7 zile de la încheierea acestei proceduri.

La expirarea termenului la care se putea realiza plata amenzii în cuantum redus, în lipsa unor documente care să probeze nevinovăția contravenientului, procesul-verbal este pus în executare. În cazul în care s-au depus documente în apărarea sa, dosarul este trimis judecătorului de pace, potrivit procedurilor.

Modalitati de încheiere a procesului-verbal pentru contravenții

Potrivit legii, constatarea contravențiilor săvârșite se face de către organe administrative printr-un înscris denumit **proces-verbal**, care trebuie să conțină în mod obligatoriu anumite elemente prevăzute de lege:

- numele și prenumele contravenientului, precum și al ofițerului constatator;
- o scurtă descriere a faptelor;
- prevederea legală ce se încalcă;
- sancțiunea propusă (amenda);
- situația în care se acordă o reducere a cuantumului amenzii potrivit prevederilor art.16 din Legea nr.689 / 1981, acolo unde aceasta este prevăzută.

Împotriva măsurilor dispuse prin procesul-verbal, persoana prezentă este obligată să formuleze imediat contestație. Dacă cel în drept să formuleze contestație nu este prezent, el poate face plângere în termen de 90 de zile de la comunicare, dacă locuiește în Italia sau în termen de 360 de zile, dacă nu are reședința în Italia.

Persoana sancționată are posibilitatea ca, în termen de 60 de zile de la comunicarea procesului-verbal, să efectueze o plată a amenzii în cuantum redus, respectiv să evite tragerea la răspundere contravențională, prin achitarea amenzii, fie dublul minimului special, fie o treime din maximul special al sancțiunii amenzii, în funcție de prevederea mai favorabilă. În măsura în care nu se efectuează plata amenzii în cuantum redus, autoritatea competentă poate emite ordonanță care constituie titlu executoriu(**art.16 din Legea nr.689/1981**).

De asemenea, potrivit **art.162 C.pen**³⁰ italian, în cazul contravențiilor sancționate cu amendă, contravenientul are dreptul ca, până la un anumit

³⁰ <https://www.altalex.com/documents/news/2014/09/03/della-estinzione-del-reato-e-della-pena>

procesual, să evite angajarea răspunderii penale, prin plata voluntară a unei treimi din maximul special al amenzii și a cheltuielilor de procedură.

În cazul în care fapta săvârșită este sancționată cu pedeapsa amenzii, alternativ cu pedeapsa închisorii, conform prevederilor **art.162 bis C.pen.**, contravenientul poate plăti, de data aceasta numai cu aprobarea judecătorului, o sumă echivalentă cu jumătate din maximul amenzii, la care se adaugă și cheltuielile de judecată, în acest fel încetând procedura de tragere la răspundere penală.

Conform **art.22 al Legii nr.689/1981**³¹, împotriva ordonanței prin care se stabilește amenda sau măsura confiscării se poate face contestație, în termen de 30 de zile, la instanța în circumscripția căreia s-a săvârșit contravenția. Formularea contestației nu conduce la suspendarea efectelor ordonanței, doar judecătorul putând dispune această suspendare, în cazuri temeinic justificate.

Practic, judecătorul este chemat să se pronunțe asupra răspunderii contravenționale, doar în ipoteza în care contravenientul nu acceptă să efectueze plata redusă a amenzii. În cazul majorității contravențiilor, competența revine Judecătorului de pace, cu excepția anumitor materii, care sunt de competența tribunalelor.

De asemenea, tribunalul este competent să judece litigiul în situația în care amenda depășește o anumită sumă (15000 euro).

Sarcina probei aparține autorității cu prerogative privind constatarea contravențiilor, iar dispozițiile legii speciale se completează cu normele Codului de procedură civilă. Judecătorul are prerogative extinse putând menține, modifica sau anula ordonanța. Sentința pronunțată nu este supusă apelului, ci doar recursului în casație.

Procedura de contestare si executarea sancțiunilor contravenționale

Sancțiunile administrative prevăzute de **art.10 al Legii 689/1981** sunt de două tipuri:

- sancțiuni fixe, reprezentate prin plata unei sume cuprinsă între 10 și 15000 euro;
- sancțiuni proporționale, care nu au nicio limită maximă.

³¹https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaArticolo?art.progressivo=0&art.idArticolo=4&art.versione=1&art.codiceRedazionale=14G00182&art.dataPubblicazioneGazzetta=2014-11-21&art.idGruppo=1&art.idSottoArticolo1=10&art.idSottoArticolo=1&art.flagTipoArticolo=0

Potrivit **art.11** din aceeași lege, în procesul de stabilire a sancțiunii administrative într-un quantum cuprins între o limită minimă și una maximă, trebuie luate în considerare mai multe **criterii**:

- *gravitatea încălcării normelor legale;*
- *activitatea desfășurată pentru eliminarea sau atenuarea consecințelor încălcării normelor legale;*
- *persoana care a încălcat normele legale;*
- *condițiile în care s-a produs fapta.*

Potrivit prevederilor legii sus-menționate, funcționarul sau agentul care a constatat încălcarea prevederilor legale trebuie să prezinte un raport, la care se atașează contestația și notificarea, către ministerul care are competențe în domeniul în care s-a petrecut fapta sau, în lipsa acestuia, către prefect.

Acesta din urmă este competent să primească toate rapoartele privind contravențiile prevăzute de Codul rutier, transportul public și regimul de circulație pe drumurile publice.

În materie de competență a regiunilor, raportul va fi depus la autoritatea regională pe teritoriul căreia s-a petrecut fapta, președintele consiliului regional, primar etc.

În termen de 30 de zile de la data notificării, părțile în cauză se pot înfățișa în fața autorității competente, pentru a primi un raport în conformitate cu cerințele legii, care să conțină documente probatoare ale faptei și pot solicita să fie audiate de către aceeași autoritate.

Autoritățile pot dispune confiscarea administrativă a obiectelor care au fost folosite sau destinate pentru a comite contravenția și a bunurilor care au fost obținute prin comiterea faptei, cu condiția ca aceste lucruri să aparțină uneia din persoanele căreia i s-a aplicat sancțiunea amenzii.

Sancțiunile administrative auxiliare nu sunt aplicabile pe parcursul procedurii de contestare a deciziei de sancționare, până când această măsură nu a devenit executorie.

Procedura de contestare începe atunci când se contestă în instanță sancțiunea impusă de o încălcare a dispozițiilor cu privire la:

- a) protecția muncii, igiena la locul de muncă și prevenirea accidentelor la locul de muncă;
- b) asigurarea și gestionarea sistemelor de securitate;

- c) planificarea urbană și a construcțiilor;
- d) protecția mediului împotriva poluării, a florei, faunei și zonelor protejate;
- e) igiena produselor alimentare și a băuturilor;
- f) activitățile financiare;
- g) impozite și alte activități legate de moneda națională.

În cazul în care contestația se depune după termenul legal, instanța are obligația de a o declara inadmisibilă, printr-un ordin de casație.

În cazul în care acțiunea este acceptată, instanța stabilește o audiere solicitând copiile actelor cu privire la investigație, notificarea litigiului și de prezentare a faptei. Audierea are loc în condițiile prevăzute la **art.163-bis din Codul de procedură civilă**³².

Autoritatea care a eliberat actul de constatare a contravenției poate fi acționată în justiție. Pe parcursul procedurii, Curtea poate solicita, la cererea unei părți sau din oficiu, dovezile pe care le consideră necesare și poate dispune citarea martorilor. Acțiunea în instanță este scutită de taxe judiciare și de timbru. Hotărârea este definitivă, dar poate fi atacată cu apel.

Instanța judecătorească sau administrativă, care aplică sancțiunea poate dispune, la cererea făptuitorului, care se află într-o situație socială deosebită, ca amenda să fie achitată în rate lunare. În orice moment, debitul poate fi stins printr-o plată unică, integrală.

La expirarea termenului fixat de instanță pentru plata ratelor, chiar și pentru o singură rată care nu a fost achitată, făptuitorul este obligat să plătească suma rămasă într-o singură tranșă. Instanța poate dispune executarea silită a sumelor rămase neachitate.

Ordinul de sechestru sau de confiscare poate fi contestat la instanța de pe raza teritorială unde s-a produs contravenția, în termen de 30 de zile de la data primei notificări, pentru persoana care are reședința în Italia și de 60 de zile pentru persoana care are reședința în străinătate.

Procedura în fața judecătorului de pace are la bază normele cuprinse în Codul de procedură penală, precum și în titlurile I și a II-a din *Decretul legislativ nr. 271/28 iulie 1989*³³, cu excepția dispozițiilor referitoare la³⁴:

³² <https://www.altalex.com/documents/news/2014/11/17/del-procedimento-davanti-al-tribunale-dell-introduzione-della-causa>

³³ <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/1989/08/05/089G0340/sg>

- a) probarea unui accident;
- b) flagrantul și reținerea unui suspect acuzat de crimă;
- c) măsuri de securitate și protecție;
- d) prelungirea termenului de investigație;
- e) audierile preliminare;
- f) declarațiile în fața instanței;
- g) punerea în aplicare a sancțiunii, la cerere;
- h) procesul direct;
- i) procesul imediat;
- j) adoptarea unui decret de condamnare penală.

Apelurile împotriva hotărârilor judecătorului de pace se judecă potrivit prevederilor Codului penal și Codului de procedură penală.

ELVEȚIA

Regimul contravențiilor este reglementat de **art.103 - art.109 Cod Penal**³⁵, precum și prin dispozițiile Codului de procedură penală (**art.17, art.19, art.352, art.354, art.355, art.356, art.357, art.395, art.398**).

Astfel, **art.103 C.pen** prevede că aceste fapte –**contravențiile** – sunt sancționate cu amendă.³⁶

³⁴Decretul legislativ nr.274/2000 privind competența penală a Judecătorului de pace - https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaDettaglioAtto/originario?atto.dataPubblicazioneGazzetta=2000-10-06&atto.codiceRedazionale=000G0324&elenco30giorni

³⁵ Swiss Criminal Code of 21 December 1937 (Status as of 1 March 2019): <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19370083/201903010000/311.0.pdf>

³⁶ **Part Two: Contraventions-** Art. 103 Contraventions are acts that are punishable by a fine. 119 Amended by No I of the FA of 25 Sept. 2015 (Criminal Law on Corruption), in force since 1 July 2016 (AS 2016 1287; BBl 2014 3591). 120 Terminological footnote relevant to German only. 121 Repealed by Annex 1 No II 8 of the Criminal Procedure Code of 5 Oct. 2007, with effect from 1 Jan. 2011 (AS 2010 1881; BBl 2006 1085). Liability under the criminal law Definition Book One: General Provisions 59 311.0

Art. 104 The provisions of the First Part also apply to contraventions, subject to the following changes.

Art. 105 1 The provisions on suspended and partially suspended sentences (Art. 42 and 43), on expulsion (Art. 66a–66d) and on corporate criminal liability (Art. 102) do not apply to contraventions.122 2 Attempt and complicity are offences only in the cases expressly mentioned in this Code. 3 Custodial measures (Art. 59–61 and 64), activity prohibition orders (Art. 67), contact prohibition and exclusion

De asemenea, **art.106 C.pen** menționează că valoarea maximă pentru amendă³⁷, în cazul contravențiilor nu poate depăși 10000 franci elvețieni. Instanța competentă poate impune o pedeapsă de la 1 o zi până la maxim 3 luni de privare de libertate în cazul în care amenda nu a fost achitată de contravenient.³⁸

Procedura de constatare și punere în executare a unei sancțiuni contravenționale este supusă unui termen de prescripție de 3 ani.**(art.109 C.pen)**³⁹

Potrivit **art.17 alin.1 Cod procedură penală**⁴⁰, din punct de vedere al competenței materiale, instanțele federale ori cantonale pot delega unele atribuții în vederea soluționării contravențiilor către autoritățile administrative. Contravențiile comise în legătură cu anumite infracțiuni sau delikte sunt investigate de către procurori și soluționate de tribunale⁴¹.

orders (Art. 67b) and the publication of the judgment (Art. 68) are permitted only in the cases expressly mentioned in this Code.

³⁷ Vous pouvez consulter le barème de taxation relatif aux contraventions en cliquant sur le lien suivant: [barème de taxation](http://ge.ch/justice/sites/default/files/justice/common/directives/Directive_D.7_bareme_taxation_contraventions.pdf)

http://ge.ch/justice/sites/default/files/justice/common/directives/Directive_D.7_bareme_taxation_contraventions.pdf**Délai de paiement**

Vous devez payer l'**intégralité** de l'amende d'ordre dans un délai de 30 jours à partir de la réception de l'amende. Celle-ci ne peut faire l'objet d'aucun arrangement de paiement. En cas de non-respect de ce délai, le service des contraventions vous enverra automatiquement une [ordonnance pénale](#), ce qui implique des frais supplémentaires (émoluments).

<https://payment.swisspost.ch/BO/BussenOnline.aspx?sessionId=7EF31F10-0D17-484F-920A-635784DAD3C3>

³⁸ **Art. 106** Swiss Criminal Code: - 1 Unless the law provides otherwise, the maximum amount of a fine is 10,000 francs. 2 In its judgment, the court shall impose an alternative custodial sentence of at least one day and a maximum of three months for the event that the fine is wilfully not paid. 3 The court determines the fine and the alternative custodial sentence based on the offender's circumstances so that the offender receives the sentence that is commensurate with his culpable conduct. 4 On retrospective payment of the fine, the offender is released from the alternative custodial sentence.

³⁹ Art. 109 Swiss Criminal Code: The right to prosecute and to execute a sentence is subject to a limitation period of three years.

⁴⁰ **Code de procédure pénale suisse**(Code de procédure pénale, CPP) du 5 octobre 2007 (Etat le 1er mars 2019) - <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20052319/index.html>

⁴¹ **Art. 17 CPP - Autorités pénales compétentes en matière de contraventions**

¹ La Confédération et les cantons peuvent déléguer la poursuite et le jugement de contraventions à des autorités administratives.

² Les contraventions commises en rapport avec des crimes ou des délits sont poursuivies et jugées en même temps que ceux-ci par le ministère public et les tribunaux.

Tot în acest sens, **art.19 C.pr.pen**⁴² prevede că **tribunalul de primă instanță** este competent să soluționeze toate cauzele care îi sunt repartizate în materie contravențională în complet unic.

Referitor la procedurile aplicabile sancțiunilor contravenționale, precum și cele de contestare a proceselor verbale, acestea sunt prevăzute în *Titlul 8 Proceduri speciale*⁴³, *Capitolul 1 din Codul de procedură penală* elvețian.

Conform **art.357 C.pr.pen**⁴⁴, autoritățile administrative sunt competente în cadrul procedurilor contravenționale și preiau unele atribuții de la procuror (ministerul public).

⁴² **Art. 19 CPP - Tribunal de première instance**

¹ Le tribunal de première instance statue en première instance sur toutes les infractions qui ne relèvent pas de la compétence d'autres autorités.

² La Confédération et les cantons peuvent prévoir un juge unique qui statue en première instance sur:

a. les contraventions;

⁴³ **CPP Titre 8 Procédures spéciales**, [Chapitre 1 Procédure de l'ordonnance pénale et procédure en matière de contraventions, Section 1 Procédure de l'ordonnance pénale - https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20052319/index.html](https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20052319/index.html)

⁴⁴ **Section 2 Procédure pénale en matière de contraventions CPP**

Art. 357 CPP

¹ Lorsque des autorités administratives sont instituées en vue de la poursuite et du jugement des contraventions, elles ont les attributions du ministère public.

² Les dispositions sur l'ordonnance pénale sont applicables par analogie à la procédure pénale en matière de contraventions.

³ Si les éléments constitutifs de la contravention ne sont pas réalisés, l'autorité pénale compétente en matière de contraventions prononce le classement de la procédure par une ordonnance brièvement motivée.

⁴ Si l'autorité pénale compétente en matière de contraventions infère de l'état de fait que l'infraction commise est un crime ou un délit, elle transmet le cas au ministère public.

Astfel, prevederile **art.352⁴⁵-356 C.pr.pen** referitoare la ordonanțele penale emise de procurori sunt aplicabile prin analogie și în materia contravențiilor⁴⁶.

De asemenea, dacă elementele constitutive ale unei contravenții nu sunt îndeplinite, autoritățile penale competente pronunță clasarea procedurii printr-o ordonanță motivată.

Procesul verbal de constatare a unei contravenții redactat de un agent constatatator, la fel ca și ordonanța penală emisă de procuror trebuie să conțină, potrivit **art.353 C.pr.pen** următoarele: - numele organului emitent; datele de identitate ale contravenientului; faptele comise; sancțiunea aplicată; mențiunea dreptului de contestare; data și locul emiterii; semnăturile agentului și persoanei sancționate.⁴⁷

⁴⁵ **Art. 352 CPP Conditions** <https://www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20052319/index.html>

¹ Le ministère public rend une ordonnance pénale si, durant la procédure préliminaire, le prévenu a admis les faits ou que ceux-ci sont établis et que, incluant une éventuelle révocation d'un sursis ou d'une libération conditionnelle, il estime suffisante l'une des peines suivantes:

- a.une amende;
- b.une peine pécuniaire de 180 jours-amende au plus;c.¹
- ...d.une peine privative de liberté de six mois au plus.

² Chacune de ces peines peut être ordonnée conjointement à une mesure au sens des art. 66 et 67e à 73 CP^{2,3}

³ Les peines prévues à l'al. 1, let. b à d, peuvent être ordonnées conjointement si la totalité de la peine prononcée n'excède pas une peine privative de liberté de six mois. Une amende peut être infligée en sus.

¹ Abrogée par le ch. 3 de l'annexe à la LF du 19 juin 2015 (Réforme du droit des sanctions), avec effet au 1er janv. 2018 (**RO 2016 1249**; **FF 2012 4385**).

² RS **311.0**

³ Nouvelle teneur selon le ch. 5 de l'annexe à la LF du 20 mars 2015 (Mise en oeuvre de l'art. 121, al. 3 à 6, Cst. relatif au renvoi des étrangers criminels), en vigueur depuis le 1er oct. 2016 (**RO 2016 2329**; **FF 2013 5373**).

⁴⁶ <https://www.ge.ch/ordonnance-penale>

L'ordonnance pénale est une condamnation rendue conformément aux articles 352 et suivants du code de procédure pénale. Vous pouvez recevoir une ordonnance pénale suite à:

- Une [amende d'ordre](#) qui n'a pas été payée dans les délais légaux
- Un [avis d'infraction](#) qui n'a pas été payé dans les délais légaux
- Un rapport de police, de l'office vétérinaire, des douanes, etc.

En cas d'infraction, vous recevez l'ordonnance pénale par pli recommandé. Si celui-ci est non-réclamé à la Poste dans le délai légal, l'ordonnance pénale est considérée comme valablement notifiée. L'ordonnance pénale indique les faits reprochés et la sanction (amende et [émoluments](#)). Vous disposez d'un délai de 30 jours pour [payer une ordonnance pénale](#).

⁴⁷ **Art. 353 CPP Contenu et notification de l'ordonnance pénale**

¹ L'ordonnance pénale contient les informations suivantes:

În privința **procedurii de contestare** a sancțiunii contravenționale, **art.354-355 C.pr pen**⁴⁸ menționează că procurorul administrează materialul probator în vederea soluționării contestației depuse de către contravenient și poate adopta următoarele soluții: - menținerea procesului verbal de contravenție ; clasarea procedurii contravenționale ; emiterea unui nou aviz/act constatator; înaintarea contestației în fața tribunalului de primă instanță.

-
- a. la désignation de l'autorité qui la rend;
 - b. l'identité du prévenu;
 - c. les faits imputés au prévenu;
 - d. les infractions commises;
 - e. la sanction;
 - f. la mention, brièvement motivée, de la révocation d'un sursis ou d'une libération conditionnelle;
 - g. les frais et indemnités;
 - h. la mention des objets et valeurs patrimoniales séquestrés à restituer ou à confisquer;
 - i. l'indication du droit de faire opposition et des conséquences d'un défaut d'opposition;
 - j. le lieu et la date de l'établissement de l'ordonnance;
 - k. la signature de la personne qui a établi l'ordonnance.

² Si le prévenu a reconnu des prétentions civiles de la partie plaignante, mention en est faite dans l'ordonnance pénale. Les prétentions qui n'ont pas été reconnues sont renvoyées au procès civil.

³ L'ordonnance pénale est immédiatement notifiée par écrit aux personnes et aux autorités qui ont qualité pour former opposition

⁴⁸ **Art. 354 CPP Opposition**

¹ Peuvent former opposition contre l'ordonnance pénale devant le ministère public, par écrit et dans les dix jours:

- a. le prévenu;
- b. les autres personnes concernées;
- c. si cela est prévu, le premier procureur ou le procureur général de la Confédération ou du canton, dans le cadre de la procédure pénale pertinente.

² L'opposition doit être motivée, à l'exception de celle du prévenu.

³ Si aucune opposition n'est valablement formée, l'ordonnance pénale est assimilée à un jugement entré en force.

Art. 355 CPP Procédure en cas d'opposition

¹ En cas d'opposition, le ministère public administre les autres preuves nécessaires au jugement de l'opposition.

² Si l'opposant, sans excuse, fait défaut à une audition malgré une citation, son opposition est réputée retirée.

³ Après l'administration des preuves, le ministère public décide:

- a. de maintenir l'ordonnance pénale;
- b. de classer la procédure;
- c. de rendre une nouvelle ordonnance pénale;
- d. de porter l'accusation devant le tribunal de première instance.

Procedura contestației în fața tribunalului de primă instanță, conform **art.356 C.pr pen**⁴⁹ implică dezbaterea cauzei, audierea părților implicate și luarea unei decizii care poate fi contestată prin apel/recurs în fața unei instanțe judecătorești superioare.

În cazul apelului, instanța de apel⁵⁰ este formată dintr-un complet colegial care judecă exclusiv în materie contravențională și în litigii al căror quantum nu poate depăși 5000 franci elvețieni.

Referitor la motivele de apel, acestea sunt menționate în cadrul **art.398 C.pr.pen**⁵¹ și vizează hotărârile pronunțate în primă instanță. Având în vedere faptul că doar contravențiile sunt judecate în prima instanță, apelurile pot fi formulate pentru motive cum ar fi greșita interpretare a instanței de fond asupra faptei comise, stabilirea inexactă a situației de fapt ori încălcarea unor drepturi procesuale.

⁴⁹ **Art. 356 CPP Procédure devant le tribunal de première instance**

¹ Lorsqu'il décide de maintenir l'ordonnance pénale, le ministère public transmet sans retard le dossier au tribunal de première instance en vue des débats. L'ordonnance pénale tient lieu d'acte d'accusation.

² Le tribunal de première instance statue sur la validité de l'ordonnance pénale et de l'opposition.

³ L'opposition peut être retirée jusqu'à l'issue des plaidoiries.

⁴ Si l'opposant fait défaut aux débats sans être excusé et sans se faire représenter, son opposition est réputée retirée.

⁵ Si l'ordonnance pénale n'est pas valable, le tribunal l'annule et renvoie le cas au ministère public en vue d'une nouvelle procédure préliminaire.

⁶ Si l'opposition ne porte que sur les frais et les indemnités ou d'autres conséquences accessoires, le tribunal statue par écrit, à moins que l'opposant ne demande expressément des débats.

⁷ Si des ordonnances pénales portant sur les mêmes faits ont été rendues contre plusieurs personnes, l'art. 392 est applicable par analogie.

⁵⁰ **Art. 395 CPP Autorité de recours collégiale**

Si l'autorité de recours est un tribunal collégial, sa direction de la procédure statue seule sur le recours:

a.lorsqu'il porte exclusivement sur des contraventions;

b.lorsqu'il porte sur les conséquences économiques accessoires d'une décision et que le montant litigieux n'excède pas 5000 francs.

⁵¹ **Art. 398 Recevabilité et motifs d'appel**

¹ L'appel est recevable contre les jugements des tribunaux de première instance qui ont clos tout ou partie de la procédure.

⁴ Lorsque seules des contraventions ont fait l'objet de la procédure de première instance, l'appel ne peut être formé que pour le grief que le jugement est juridiquement erroné ou que l'état de fait a été établi de manière manifestement inexacte ou en violation du droit. Aucune nouvelle allégation ou preuve ne peut être produite.

BIBLIOGRAFIE

Publicații, cărți :

Ovidiu Podaru, Radu Chiriță, Ioana Păsculeț, Regimul juridic al contravențiilor. O.G. nr. 2/2001 comentată. ed. 4, Editura Hamangiu, București, 2019

Mircea Ursuța, Dreptul contravențional și procedura judiciară în dreptul public. Actualitate și perspective, Editura Hamangiu, București, 2018

Adrian-Gabriel Dinescu, Legislația contravențiilor. Comentarii, doctrină și jurisprudență, Editura Hamangiu, 2016

Andrei Pap, [Drept contravențional. Vol. I. Reflectarea jurisprudenței CEDO în procedura contravențională națională](#), Culegere de hotărâri judecătorești 2007-2014, Editura Hamangiu București, 2015

Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și Explicații, vol I, Ed. C.H.Beck, București, 2007

Mihai Adrian Hotcă, Drept Contravențional, Partea generală. București, Editas, 2003.p. 21

Resurse Internet:

<https://www.juridice.ro/615512/noile-reglementari-legale-privind-eficientizarea-achitarii-amenzilor-contraventionale.html>

<https://www.juridice.ro/636377/garantiile-cedo-in-ceea-ce-priveste-contraventiile-aplicate-cetatenilor-straini.html>

<https://www.juridice.ro/630438/competenta-teritoriala-exclusiva-a-instantei-de-judecata-de-la-locul-savarsirii-si-constatarii-faptei-contraventionale-ccr-respingere.html>

<https://www.juridice.ro/622790/ccr-pendinte-art-22-alin-1-din-legea-nr-203-2018-privind-masuri-de-eficientizare-a-achitarii-amenzilor-contraventionale.html>

<https://www.juridice.ro/602650/iccj-atragerea-raspunderii-contraventionale-indiferent-de-perceptia-publicului.html>

Jurisprudență:

<http://www.hotararicedo.ro/index.php/news/2011/09/controversa-aplicabilitatii-art-6-cedo-in-materia-contraventiilor-rutiere> - Cauza Ioan Pop c. României (cererea nr. 40301/04, decizia de inadmisibilitate din 28 iunie 2011)

Decizia nr. 4061 din data de 13 decembrie 2017 pronunțată de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, având ca obiect anulare Hotărâre CNCD – <http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=143630>

<https://www.ujmag.ro/drept/drept-administrativ/drept-contraventional-vol-ii/rasfoire/>